

Kajti če spada že moj spis tja, pravim, kam šele spadajo Mrzelovi »serbokroatizmi«, »italistični monstri« in druge slične cvetke njegove čiste slovenščine in kateri vrednostni sferi bi bilo končno treba prisoditi neko zbirko novejših slovenske proze, ki sem je mogel prebrati samo reci in piši slabih deset strani, če smo že na tem, da izplačujemo milo za drago?

Še napake in zmote

Dne 10. nov. 1932 je izšel v »Jutru« pod zgornjim naslovom odgovor g. Boža Škerlja na mojo kritiko dr. J. Žagarjeve »Prazgodovine sveta« v prejšnjem zvezku DS, v kateri sem mimogrede ožigosal opazko g. Škerlja glede prehistorikov — duhovnov, ki se glasi: »In v svojih izvajanjih v tretjem delu(!) se Žagar opira skoraj izključno le na duhovnike (na pr. Obermayer (!), Birkner, Schmidt, Bumüller itd.), znatno manj na druge starejše avtorje (na pr. kje je Schwalbe?) in prav nič na novejše, zlasti pogrešam Weinerta, ki je danes eden vodečih strokovnjakov za tu načeta vprašanja.« Zelo se čudim, kako je možno, da se je na podlagi one moje opombe g. Škerlj s svojim odgovorom spustil tako daleč, da moram sedaj ono svojo sodbo še utrditi.

G. Škerlj piše: »Vrednosti del po g. Ložarju navedenih avtorjev osporavati meni ni prišlo na misel, reči sem hotel le, da je g. Žagar vire (za tretji del) izbiral enostransko, to zlasti tudi v tem oziru, da se on, g. Žagar, v svojih brošurah (!) bavi dokaj mnogo tudi s filogenetiko, dočim so se ti avtorji pretežno pečali z arheologijo.« Temu nasproti ugotavljam sledeče: Tretji del Žagarjeve »Prazgodovine« nosi podnaslov: »Prazgodovinski človek, njegove sledi, orodje in umetnine.« Vsebinska tretja Žagarjeve brošurice je torej prehistorična antropologija in arheologija, ne pa kaka filogenetika niti biologija. Poleg duhovna H. Breuila pa jaz ne poznam človeka, ki bi bil prav paleolitsko antropologijo in arheologijo tako nepobitno utemeljil kot je to storil Hugo Obermaier, ki ga gosp. Škerlj v prvi kritiki napačno piše z y in kot čigar edino delo v Ebertovem »Reallexikon« zelo nerodno navaja »Diluvialchronologie«; H. Obermaier je namreč za ta leksikon napisal še druge, stvarno važnejše in za našo debato meri-

tornejše članke. G. Škerlj se iz te zagate izmotava na dva načina, 1. s tem, da omenja nenadoma filogenetiko in 2. s tem, da skuša dementirati svojo prvo precizacijo: »In v svojih izvajanjih v tretjem(!) delu...« z novo: »... to zlasti tudi v tem oziru, da se on, g. Žagar, v svojih brošurah (!) bavi dokaj mnogo tudi s filogenetiko, dočim so se ti avtorji pretežno pečali z arheologijo.« To pa se mu ni posrečilo, kajti vsebinska tretja brošurica ni stroka filogenetike in biologije, a tudi kdor pozna Obermaierja in Birknerja, ve, da nista kaka bornirana arheologa, nego da je zlasti O. tudi geolog, paleontolog, »biolog« itd., skratka obvlada pomožne discipline prehistorike, in da tudi Weinert ne predstavlja one specialne in vodilne kvalitete, kakor bi rad g. Škerlj. O tem naj se gospod Škerlj sicer prepriča v citatu Weinerta v enem zadnjih Obermaierjevih del, čudim se pa, da med željenimi avtorji ne najdem J. Bayerja.

Na drugi strani pa postavlja ravnanje g. Škerlja v zelo čudno luč nedoslednost njegovih izvajanj pri navedbi brošuric in ton, s katerim nadaljuje: »G. Ložar je torej s svojo kritiko moje ocene le dokazal, da ne ve razlikovati med biološkimi in arheološkimi vprašanji...« in »Pomanjkanje poznavanja te bistvene razlike je rodilo nestvaren napad... itd.« K temu pripominjam, da sem svojo opombo napisal po tem, kar je gosp. Škerlj napisal, ne pa kar si je privatno mislil, to se pravi: napisal sem jo glede na njegove opazke k tretjemu delu Žagarjeve »Prazgodovine« in samo če mi gospod Škerlj dokaže, da je njegova vsebina — biologija, bom to nerazumljivo mi apodiktčnost njegove trditve razumel. Da njemu kot biologu tam ničesar ne očitam, je iz mojega pisanja jasno in je njegovo ogorčenje odveč, da pa v arheoloških vprašanjih hodim od njegovih različna pota, ima gotovo svoj razlog. Zagotavljam namreč g. Škerlju, da kot kustos Arheološkega oddelka Narodnega muzeja v Ljubljani vsaj »za prvo silo« vem, kaj je in kaj ni arheologija, da me pa nasprotno on sam s svojimi izvajaji nikakor ni prepričal, da tudi on prav tako dobro ve, kaj je in kaj ni biologija, dasi ne more biti dvoma, da praktično zanj kot biologa tega vprašanja že zdavnaj ni več. In s tem zaključujem ta najin razgovor.

R. Ložar